

Inhoudsopgave:

1. BEREAL	2
2. CATFISHING	2
3. CRYPTOJACKING	2
4. CYBERPESTEN	3
5. DIGITALE VOETAFDRUK	3
6. DISCORD	3
7. FACEBOOK	3
8. FACEBOOK MESSENGER	3
9. FOMO	3
10. HOAX	3
11. INSTAGRAM	3
12. MOBIELE DATA	4
13. NETTIQUETTE	4
14. PHISHING	4
15. PHUBBING	4
16. PINTEREST	4
17. REDDIT	5
18. SCAMMING	5
19. SEXTING	5
20. SHARENTING	5
21. SNAPCHAT	5
22. SPOTIFY	5
23. STACKING	5
24. TAGGEN	5
25. TIKTOK	6
26. TROLLING	6
27. TUMBLR	6
28. TWITCH	6

29. TWITTER	6
30. WHATSAPP	6
31. YOUTUBE	6

1. BEREAL

Bereal is een app die in 2022 plots heel bekend werd onder tiener en jong volwassenen. De app stuurt je één keer per dag op een onverwacht moment dat je een foto moet maken. Je moet dus een "oprechte" foto maken van wat je op dat moment aan het doen bent (vandaar de naam "be real"). Je moet een foto maken met je front en back camera.

2. CATFISHING

Een catfish is een persoon die zich online anders voordoet dan hij/zij in werkelijkheid is. Ze gebruiken een verzonden of gestolen identiteit. Ze gebruiken foto's van andere profielen en verzinnen daar vaak een compleet profiel bij. Die profielen kom je tegen op social media, zoals Facebook en Instagram of op datingsites. Iemand die aan "catfishing" doet, wordt een "catfish" genoemd.

3. CRYPTOJACKING

Cryptojacking (ook wel kwaadaardige cryptomining genoemd) is een opkomende online bedreiging die zich op een computer of mobiel apparaat verbergt en de rekenkracht van het apparaat gebruikt om vormen van online geld, die bekend staan als cryptovaluta's, te "delven". Het is een opkomende dreiging die webbrowsers kan overnemen en allerlei apparaten kan binnendringen, van desktops en laptops tot smartphones en zelfs netwerkservers.

Centrum voor Cybersecurity waarschuwt voor toenemend aantal gevallen van cryptojacking

Een toenemend aantal computers en smartphones wordt misbruikt door zogenaamde 'cryptojackers', die zonder dat de gebruiker dat in de gaten heeft de rekenkracht van toestellen misbruiken om geld te verdienen. Het Belgische Centrum voor Cybersecurity publiceert daarom enkele beschermingstips.

Het probleem draait rond cryptomunten zoals de Bitcoin. Om zulke munten te 'maken' en er geld mee te verdienen, moet een computer veel berekeningen uitvoeren die een grote hoeveelheid energie vereisen. In ruil voor de rekenkracht krijgt de gebruiker van het toestel Bitcoins. Dat proces heet cryptomining.

Het aantal benodigde berekeningen ligt echter heel hoog, waardoor steeds meer toestellen nodig zijn om de berekeningen te doen. Net daarom proberen 'miners' van cryptomunten zoveel mogelijk toestellen te kapen om er - zonder medeweten van de gebruiker - cryptomunten mee te verzamelen. In dat geval is er sprake van cryptojacking.

Langzamer/ Als een smartphone of computer door een cryptojacker wordt overgenomen, zal het gebruiksniveau van de grafische kaart en/of de processor zeer hoog liggen. Het toestel werkt daardoor langzamer, de batterij loopt sneller leeg en de temperatuur neemt toe. Een hogere belasting zal leiden tot een hogere elektriciteitsfactuur.

Omdat het aantal gevallen van cryptojacking snel toeneemt, lanceert het Centrum voor Cybersecurity enkele tips op de website [safeonweb.be](https://www.safeonweb.be). Een anti-virusprogramma en eventueel een adblocker helpen bijvoorbeeld om cryptojackers te weren. Bovendien is het wijs om enkel browserplugins te installeren die je vertrouwt of die worden aangeboden door vertrouwde app-stores (Google Play, Microsoft Store,...).

4. CYBERPESTEN

Cyberpesten is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer gekwetst wordt via nieuwe media. Dat kan op veel manieren: beledigende emails, gemene berichtjes via instant messaging apps, ongewenste foto's die viraal gaan op sociale media, ... Toch valt niet alles dat kwetsend is op het internet zomaar onder cyberpesten.

5. DIGITALE VOETAFDRUK

De sporen die internetgebruikers achterlaten op sociale media en andere websites. Uw digitale voetafdruk bestaat uit alle informatie die u online aanmaakt, zoals reacties op sociale media.

6. DISCORD

Discord is een instant messaging- en digitaal distributieplatform dat is ontworpen voor het creëren van online gemeenschappen. Gebruikers communiceren via spraakoproepen, video-oproepen, media en bestanden in privéchats of als onderdeel van gemeenschappen die *servers* worden genoemd (de Developer-documentatie beschrijft de servers als guilds). Servers zijn een verzameling van communicatiekanalen van online gemeenschappen die Discord gebruiken hiervoor. Discord wordt vaak onder vrienden gebruikt om met elkaar te kunnen spreken tijdens het gamen.

7. FACEBOOK

Gebruikers kunnen een profiel aanmaken met informatie over zichzelf. Ze kunnen dingen zoals tekst, foto's, filmpjes en GIF's plaatsen die worden gedeeld met andere gebruikers die ermee hebben ingestemd hun "vriend" te zijn, of, met andere privacyinstellingen, met elke lezer of met niemand. "Vriendschap" is wederzijds, en komt tot stand doordat de een de ander een vriendschapsverzoek stuurt, en de ander dat accepteert. Vriendschap op Facebook kan eenzijdig verbroken worden. Wordt vaak afgekort als "FB".

8. FACEBOOK MESSENGER

Een applicatie voor smartphone en tablet waarmee u berichten kunt sturen naar Facebook vrienden. Wordt meestal gewoon messenger genoemd.

9. FOMO

De angst om dingen die op sociale media gebeuren te missen wanneer u uw smartphone niet bij de hand hebt. Het kan ook de angst zijn die je voelt wanneer je niet bij een sociaal evenement aanwezig bent en je de indruk hebt dat je iets mist. FOMO is een afkorting van het Engelse "Fear Of Missing Out" (angst om iets te missen).

10. HOAX

Hoax is een Engels woord voor grap, poets, nep, bedrog, truc, oplichterij, broodjeaapverhaal. Het woord is waarschijnlijk een samentrekking van hocus pocus. Digitaal bedrog. Bijvoorbeeld een e-mail waarin oplichters een vals verhaal voorstellen als de waarheid. Ze vragen daarin ook om het bericht dringend door te sturen naar al uw contactpersonen. Een "hoax" kan ook een gerucht zijn dat een eigen leven gaat leiden op sociale netwerken. Bijvoorbeeld over het overlijden van een bekende persoon.

11. INSTAGRAM

Een sociaal medium waarop u foto's en video's kan delen met uw volgers. Op de app kan u ook "stories" (verhalen) delen die na 24 uur vanzelf weer verdwijnen. Wordt vaak afgekort als "insta" of "IG".

12. MOBIELE DATA

Maken het mogelijk om via een draadloos netwerk met uw smartphone overal op het internet te surfen. Hoeveel mobiele data u hebt en hoe lang u dus kunt surfen, hangt af van het gsm-abonnement. In de volksmond wordt hiernaar verwezen als “4G”. “Heb jij 4G?” betekent dus hetzelfde als “Heb jij mobiele data?”.

13. NETTIQUETTE

De ongeschreven gedragsregels voor het gebruik van het internet. Die regels zijn onder andere van toepassing bij chatten, mailen en op sociale media. Netiquette is een samentrekking van netwerk en etiquette. Bijvoorbeeld: verstuur nooit een e-mail zonder het onderwerp in te vullen.

14. PHISHING

Een vorm van internetfraude waarbij u via een e-mail naar een kopie van een (bank)website wordt gelokt. Op die website vragen de oplichters om in te loggen met uw bankgegevens. Die websites zien er vaak net hetzelfde uit als de site die ze kopiëren, waardoor de slachtoffers niet weten dat ze opgelicht worden. Phishing, smishing en vishing zijn vormen van *fraude* die gebruikers ertoe verleiden *gevoelige persoonlijke gegevens* te overhandigen. Phishing verwijst naar frauduleuze mails. Smishing (sms-phishing) verwijst naar frauduleuze sms'jes of WhatsApp-berichten. Vishing verwijst naar frauduleuze telefoontjes.

15. PHUBBING

Phubbing is een samentrekking van de engelse woorden ‘phone’ en ‘snubbing’, ofwel iemand onbeleefd negeren. Het is de gewoonte om iemand af te wijzen door je aandacht te vestigen op je smartphone, in plaats van op je gesprekspartner.

U gaat uit eten met uw partner, maar die zit voortdurend zijn smartphone te checken: meer dan zes op de tien Belgen ergeren zich daaraan. Dat blijkt uit een bevraging door het onafhankelijke onderzoeksbureau Indiville in opdracht van levensverzekeraar NN. “Partners beweren dat ze dan luisteren tijdens een gesprek, maar met hun hoofd zitten ze toch elders”, stellen experts.

Een zomers terrasje doen met je lief: gezellig, tot – biep! – hij of zij voortdurend afgeleid wordt door zijn smartphone. *Phubbing* heet het fenomeen, afgeleid van het Engelse phone en *snubbing*, waarbij we iemand negeren door bezig te zijn met onze smartphone. En dat is iets waar meer dan zes op de tien Belgen zich erg aan storen.

Wie zijn/haar partner op regelmatige basis negeert om de smartphone te kunnen checken, maakt veel kans op een relatiebreuk. P-phubbing kan bovendien tot depressies leiden, zo blijkt uit een studie: *partner-phubbing*.

16. PINTEREST

De site functioneert als digitaal prikbord. De gebruiker kan over het hele web afbeeldingen pinnen en vervolgens op een van de aangemaakte 'borden' bewaren om later te proberen of te kopen. Gebruikers van Pinterest kunnen hun eigen prikborden aanmaken. Op deze borden kunnen vervolgens afbeeldingen van het hele web worden geplaatst door middel van een Pin it-knop. Elke speld (pin) geeft een afbeelding, video of artikel weer. Het sociale aspect aan de website is dat deze borden in principe openbaar zijn en dus kunnen worden gevolgd door andere gebruikers. Ook bestaat de mogelijkheid dat andere gebruikers een repin uitvoeren. Hiermee plaatsen zij de artikelen die zij bij andere gebruikers vinden op hun eigen borden. Gebruikers kunnen ook samen een bord samenstellen, eveneens als berichten bij elkaar achter laten.

17. REDDIT

Reddit is een Amerikaanse sociale nieuwswebsite. Reddit laat geregistreerde gebruikers (ook wel redditors) toe om zelf berichten toe te voegen in de vorm van een link, een foto of video of een eigen tekst en op deze berichten te reageren. Hierbij is het mogelijk om volledig anoniem te blijven. Met behulp van *upvote*- en *downvote*-knoppen kunnen gebruikers oordelen over berichten en reacties om de zichtbaarheid ervan te verhogen of te verlagen. Elke redditor heeft een individuele reputatiescore, karma. Gebaseerd op het boeddhistische karma houdt dit systeem de 'goede daden' van iedere gebruiker bij en berekent een ratio tussen alle upvotes en downvotes. Ze hebben ook de mogelijkheid zich in te schrijven op individuele categorieën, *subreddits*, die gecreëerd zijn rondom specifieke interesses en onderwerpen.

18. SCAMMING

Scammen is een vorm van oplichterij. Hierbij probeert iemand je op basis van leugens zo ver te krijgen om een bedrag naar hem/haar over te maken. Oplichters sturen een e-mail, bericht, ... waarin ze u vertellen dat u veel geld kunt verdienen. Ze maken u bijvoorbeeld wijs dat u een loterij gewonnen hebt en dat u het geld ontvangt als u een voorschot betaalt.

19. SEXTING

Seksueel getinte berichten of foto's en video's van zichzelf delen. De term is een samentrekking van "sex" en "texting" (berichten sturen). Snapchat is een populaire app om aan "sexting" te doen, omdat de beelden na een aantal seconden of één keer te bekijken weer verdwijnen.

20. SHARENTING

Foto's en video's van uw kinderen online zetten, zonder dat zij daarmee akkoord gaan. Het woord is een samentrekking van "to share" (delen) en "parenting" (opvoeden).

21. SNAPCHAT

Een applicatie op uw smartphone waarmee u foto's, video's en berichten kunt versturen naar vrienden. Oorspronkelijk waren de beelden maximaal 10 seconden zichtbaar, maar nu is het ook mogelijk om geen tijdslimiet aan te duiden. Op Snapchat kunt u ook verhalen delen die na 24 uur verdwijnen. Wordt vaak afgekort als "sc".

22. SPOTIFY

Het is de grootste muziek streamingdienst ter wereld, met maandelijks meer dan 433 miljoen actieve gebruikers. Spotify biedt opgenomen muziek en podcasts met digitale licentie van platenlabels en mediabedrijven, waaronder meer dan 82 miljoen nummers. Als freemium-service is de basisfunctionaliteit gratis met advertenties en beperkte bedieningselementen, terwijl extra functies zoals offline luisteren en luisteren zonder advertenties beschikbaar zijn via betaalde abonnementen.

23. STACKING

Op café of restaurant alle smartphones met het scherm naar beneden opgestapeld op tafel leggen. De eerste van het gezelschap die zijn of haar gsm gebruikt, moet de rekening betalen.

24. TAGGEN

Op sociale media kunnen uw vrienden u vernoemen door een link (tag) naar uw profiel plaatsen op foto's. Als u niet wilt dat anderen die link zien, kunt u de tag ook verwijderen door zich te "untaggen".

25. TIKTOK

TikTok is een app die sociale media en muziek combineert. De app is heel populair bij (jonge) tieners. Maar ook meer en meer volwassenen vinden hun weg naar de app. Je kan er makkelijk korte video's mee maken en ontdekken. Oorspronkelijk werd de app voornamelijk gebruikt om playback filmpjes op te nemen, maar intussen zijn er ook heel wat andere korte video's op terug te vinden. Het is de opvolger van Musical.ly.

26. TROLLING

Een trol is een persoon die vanaf een computer probeert online ruzie, discussies of emotionele reacties uit te lokken bij anderen. Bijvoorbeeld door heftige beelden te delen of ruzie te maken. Dit doen ze vaak onder één of meerdere nepaccounts, met een nepfoto en een verzonnen naam om hun anonimiteit te bewaren. Mensen die aan "trolling" doen, worden "trolls" (trollen) genoemd.

27. TUMBLR

The service allows users to post multimedia and other content to a short-form blog. Users can follow other users' blogs. Bloggers can also make their blogs private. For bloggers, many of the website's features are accessed from a "dashboard" interface. As of July 2021, Tumblr hosts more than 529 million blogs.

28. TWITCH

Twitch is een Amerikaanse livestreamingservice voor video's die zich richt op livestreaming van videogames, inclusief uitzendingen van esports-wedstrijden, naast het aanbieden van muziekuitzendingen, creatieve inhoud en "in real life"-streams. Een aantal jaar geleden postten YouTubers hun gameplay op YouTube. Veel van hen zijn de laatste jaren overstapt naar Twitch zodat ze hun games live kunnen streamen.

29. TWITTER

Een sociaal medium dat gebruikt wordt om korte berichten van maximaal 280 tekens te delen. Die korte berichten heten "tweets"(getsjilp). Omdat er een boycot is tegen Twitter stappen meer en meer mensen over op Mastodon.

30. WHATSAPP

WhatsApp is een mobiele app voor instant messaging ontwikkeld voor de smartphone. Met een internetverbinding is hiermee te chatten en kunnen digitale foto's, geluids- en video-opnamen, documenten of GPS-coördinaten worden doorgestuurd. (Video)bellen kan via IP-telefonie.^{[2][3]} De naam is een samentrekking van *What's up* (Engels voor 'Hoe is het?', 'Wat is er?') en *Application* (Engels voor 'applicatie', 'toepassing').

31. YOUTUBE

Een website en mobiele app waarop u video's kan delen, bekijken en plaatsen. Vroeger werd de site vooral gebruikt om muziek te beluisteren, maar sinds een heel aantal jaar is YouTube populair bij jongeren dankzij YouTubers. Zij maken filmpjes en delen die op hun kanaal. EnzoKnol is zo'n YouTuber die enorm bekend is bij jongeren in Nederland en België. Wordt vaak afgekort als Wordt vaak afgekort als "YT".